

i den Alder skal Børn behandles fornuftig af de voxne, men instrueres skal de ikke!»

Imidlertid — man maa indrømme, at Rendalen anviser en Vej, ad hvilken Pigebørnene skal komme til det Punkt, hvor slet intet bør skjules: Naturstudiet nemlig. Gjennem Mikroskop og Analyse, Afbildninger og Forklaringer, skulle de f. Ex. lære at opfatte Planten som opbygget af Celler o. s. v., iagttage dens Aandedræt, Celledeling, Topvæxt og Befrugtning, »faa Indbildningskraften reguleret af Naturens Arbejde og Harmoni.«

Der er noget meget tiltalende i dette Udkast: en Flok opmærksomme unge, der gennem selve Naturens Udvikling lærer at erkjende: »hvert hans Værk er stort Vidunder!« og ingen vil vel nægte, at enhver Plante, ethvert Dyr og ethvert Menneske er, naar man kommer tilbunds i deres Bygning, denne Erkjendelse værd. I sig selv indeholder Naturstudiet absolut mangfoldige Elementer, der kan bidrage til en heldig og sædelig Udvikling. Men Rendalen glemmer et, og det er, at Naturstudiet, som ethvert andet Fag, ikke i sig selv er en evendegjørende, sædelig befrugtende Magt, men at det, især overfor unge, laaner sit Liv af den, der foredrager det. Altsaa — Faget kan være godt, men en Personlighed er det Medium, gennem hvilket det forplantes til Tilhørerne. Var det ikke saaledes, maatte Religionen jo indeholde de fleste ethisk vækkende Kræfter, men naar man indrømmer, at den, som Fag betragtet, ikke har stort at sige, hvorimod Lærerens Trosliv væsenlig bliver det, der griber de unge, saa maa samme Indrømmelse gjøres overfor Naturstudiet. Rendalen er nærved at gjøre Naturstudiet i og for sig til et Tryllemiddel, og hans Valg af Miss Hall til Lærerinde deri viser bedst, at det ikke er nemt af træffe den Personlighed, som derigennem kan lægge Grund for Sædeligheden. Miss Hall er nemlig en rigtig Theoretiker, der slet ikke kan høre Græsset gro. Her, som ved alt andet, maa huskes, at det at have Kundskab om en Ting ikke er det samme som praktisk at leve derefter, og at selve Kundskaben for mange har adskillige Farer.

Rendaen siger: »Jeg taler om Overgangsalderen. Véd Barnet, hvad det er, som da begynder, og hvorfor det begynder, — jeg mener Kundskaben fuldt ud o. s. v.!«

Gjennem denne Analyse af sin egen Legemsbeskaffenhed